

21.1.2009

YM201/04/2008

Oikeusministeriö
Lainvalmisteluosasto
PL 25
00023

Oikeusministeriö

23.01.2009
ad 12.11.2007
Laro

Viite Oikeusministeriön kirje 10.11.2008
Hänvisning

Asia Käsittelyn joutuisuus hallinnossa ja oikeussuojakeinot käsittelyn viivästyessä -työryhmän mie-
Ärende tinto

Lausuntonaan asiakohdassa mainitusta työryhmämietinnöstä ympäristöministeriö esittää seuraavaa:

Käsittelyn joutuisuus on oikeusturvan kannalta tärkeä asia, jossa on havaittu ympäristöhallinnossakin käytännön ongelmia, joten oikeussuojakeinojen parantaminen on tarpeellista. Oikeussuojakeinojen tulisi olla mahdollisimman selkeitä ja yksinkertaisia, jotta myös yksittäisen kansalaisen olisi ne mahdollista hahmottaa. Tulisi välttää monimutkaisia menettelyjä, jotka ovat omiaan etäännyttämään itse pääasiasta ja luomaan kokonaan uusia prosesseja.

Työryhmän mietinnössä ehdotetaan säädettäväksi viranomaisille velvollisuus asettaa toimialaansa kuuluville asiaryhmille kohtuulliset käsittelyajat. Ympäristöministeriö katsoo, että käsittelyaikoja ei pääsääntöisesti tulisi kirjata lakiin, vaan ne jätettäisiin viranomaisen itsensä asetettaviksi tai esimerkiksi tulosohtausprosessissa sovittaviksi. Ympäristöhallinnossa näin on toimittukin mm. ympäristölupien ja poikkeamislupien osalta, joiden käsittelyaikatavoitteet on kirjattu lupia myöntävien virastojen vuosittaisiin tulossopimuksiin.

Oikeussuojakeinoiksi työryhmä esittää kiirehtimisvaatimusta ja viivästysvalitusta. Ympäristöministeriö pitää hyvänä menettelyä, jossa viranomainen itse voi vielä asiakkaan viivästysvaatimuksen saatuaan korjata asian. Asioiden käsittelyn kannalta tarkoituksenmukaista on, että viivästysvalitukset käsittelee sama viranomainen, joka normaalistikin toimii muutoksenhakuviranomaisena.

Työryhmä esittää, että valitusviranomainen voi todettuaan asian käsittelyn aiheuttomasti viivästyneen joko asettaa viranomaiselle määräajan, asettaa uhkasakon määräajan noudattamiseksi tai ottaa asian ratkaistavakseen. Ympäristöministeriön näkemyksen mukaan sen, että valitusviranomainen viivästysvalitusta käsitellessään ottaisi varsinaisen asian ratkaistavakseen, tulee olla hyvin poikkeuksellista ja sille tulisi asettaa korkea kynnyks. Pääasiallinen ratkaisuvaihtoehto tulisi olla käsittelyajan asettaminen.

Työryhmän esityksessä ei ole tarkemmin otettu kantaa siihen, mistä käsittelyajan lasketaan alkavan. Käsittelyajan alkamisajankohtana pidetään yleensä asian vireilletuloajankohtaa. Käytännössä kuitenkin varsinkin monimutkaisissa hakemusasioissa, jollaisia ympäristöhal-

linnon monet asiat ovat, on tilanteita, joissa hakemuksen saattaminen käsittelykuntoon vie aikaa jopa useita kuukausia. Jos tämä aika tulee laskettavaksi mukaan käsittelyaikaan, saattaa tilanne viranomaisen kannalta muodostua kohtuuttomaksi. Käsittelyajan alka-misajankohdan määrittelyä olisikin hyvä selkeyttää. Perusteluissa voisi olla myös tarkempaa kuvausta siitä, mitä asiaryhmillä tarkoitetaan.

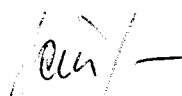
Erityiskysymykset:

1. Ympäristöministeriön hallinnonalalla on seuraavat säädökset asian käsittelyyn liittyvistä kiinteistä määräajoista:
 - Ympäristönsuojelulain 60 §: ssä on esitetty epäsuorasti määräaika niin, että jos vi-ranomaisen ei ole 30 päivässä tehnyt ilmoitusasiasta päätöstä, toiminnanharjoittaja voi aloittaa toiminnan. Säännöksessä tarkoitettut ilmoitukset koskevat melua ja tä-rinää aiheuttavaa tilapäistä toimintaa.
 - Rakennussuojelulain 9 §:n mukaan alueellisen ympäristökeskuksen on käsiteltävä rakennuksen suojelua koskeva asia kahden vuoden kuluessa pykälässä tarkoitetun käsittelyn aikaisen toimenpidekiellon asettamisesta.
2. Ympäristöministeriön hallinnonalalla ei ole erityislainsäädäntöä erityisistä menettelyissä tilanteissa, joissa asian käsittely on viivästynyt.

Kansliapäällikkö

Hannele Pokka

Hallitusneuvos

Aino Jalonen